

Het levensverhaal van Joan Miró.

Joan Miró kwam ter wereld op 20 april 1893 te Barcelona. Als eerste kind van Miquel Miró en Adzenies i Dolores Ferrà di Ormomi groeide Joan op in zijn geboortestad, waar zijn vader horlogemaker en goudsmid was. Vier jaar na Joan's geboorte – op 2 mei 1897 – breidde het gezin zich uit. Er kwam een meisje bij, dat Dolores werd genoemd.

Het is opmerkelijk dat Joan als kind al veel met tekenen bezig is. Om hem te steunen in zijn hobby, willen zijn ouders hem de mogelijkheid geven om technieken aan te leren. Miró krijgt op zevenjarige leeftijd zijn eerst tekenles. Datzelfde jaar gaat Miró ook voor het eerst naar de lagere school. Het schoolse gebeuren wekt bij de jongen – in tegenstelling tot het tekenen – weinig interesse op.

Wanneer Miró in 1907 gaat studeren, laat hij zich door zijn vader overhalen om een opleiding als koopman te volgen aan de Handelsschool te Barcelona. Toch geeft Joan zijn passie voor de kunsten niet op en slaagt hij erin zijn opleiding te combineren met studies aan de bekende academie la Escuela de la Lonja. Miró slaagt erin beide opleidingen af te ronden.

In zijn jeugd jaren en op de academie wordt Joan vooral beïnvloed door realisten. Hij leert onderwerpen – vooral landschappen – afbeelden in een poëtische, zeer realistische stijl.

Op zeventienjarige leeftijd werkt Miró als boekhouder voor een bouw- en chemisch bedrijf. Dit doet hij echter tegen zijn zin waardoor hij binnen het jaar depressief wordt. Wanneer hij als gevolg van die depressie

een zenuwzinking en tyfus krijgt, neemt zijn vader aan dat Joan niet geschikt is voor een commercieel beroep. Miró werd inmiddels ontslagen en besluit zich aan de kunst toe te wijden.

Om te herstellen verblijft Joan tijdelijk op de boerderij van zijn ouders in Montroig – het geboortestadje van zijn vader – gelegen nabij Tarragone. Hij komt er op zijn effen en begint weer te schilderen.

Hij bezoekt in 1912 enkele tentoonstellingen van impressionisten, fauvisten en kubisten. Dit werkt als een bron van inspiratie; Miró maakt tekeningen op tastzin – met gesloten ogen – en werkt voor het eerst met olieverf. Met zijn nieuwe ervaringen wil Joan graag nieuwe technieken aanleren en besluit zich in te schrijven voor een opleiding aan de avant-gardistische academie van Francesco D'A. Galí. Drie jaar later zal Miró zijn opleiding in de academie afsluiten.

Miró begint zich naar het **fauvisme** te richten en schildert naar deze stijl. In zijn werk is er niet langer sprake van picturale diepte, maar het worden volledige vlakke composities met gebruik van felle kleuren.

Tijdens Eerste Wereldoorlog (1914-1918) zal Miró elke winter – oktober tot en met december – militaire dienst doen.

Een jaar na zijn inschrijving in de academie maakt Joan zich lid van de Cercle Artístic Sant Lluç waar hij tekenlessen zal volgen tot in 1918. Wanneer de Sant-Lluç datzelfde jaar exposeert, krijgt Miró de eer om drie schilderijen aan de collectie toe te voegen. Dit wordt Joan's eerste tentoonstelling.

In 1916 leert Miró de kunsthandelaar Joseph Dalmau kennen. Deze laat Miró in zijn galerij 64 schilderijen en tekeningen tentoonstellen; dit wordt Joan's eerste solotentoonstelling. Dalmau stelt Miró een jaar later voor aan Francus Picabia, redacteur van het dadaïstische tijdschrift '391' uit Barcelona. Joan komt op deze manier in aanraking met de dada beweging en zijn opzettelijke irrationaliteit.

Geïnspireerd door het dadaïsme, richt Miró in 1918 samen met enkele vrienden de Agrupació Courbet op. Ze willen met deze beweging tegen de conservatieve kunstwereld in Barcelona ingaan.

In 1919 reist Miró naar Parijs. Hij leer er **Picasso** kennen met wie hij bevriend raakt. In Parijs experimenteert hij met **kubisme** en **dadaïsme**. Hij schildert er *'zelfportret'* dat hij aan zijn nieuwe vriend schenkt.

Joan komt in Frankrijk in contact met gelijkgestemden die voor hem een bron van inspiratie zijn. Miró kan dit niet achter zich laten en besluit uit Barcelona te verhuizen en zich in de Franse hoofdstad te vestigen. Deze periode wordt voor Miró doorslaggevend. Hij bloeit er op artistiek vlak open terwijl hij kubistische en gedetailleerde elementen in zijn werk vermengt. Een significant werk uit deze periode is *'de boerderij'*; de onderwerpen zijn er duidelijk herkenbaar, maar ze worden op een vreemde manier weergegeven.

In de jaren twintig worden zijn schilderijen hoe langer hoe meer ingepalmd door vreemde wezens, die Miró beschouwt als hongerhallucinaties.

Na verloop van tijd verdwijnen de kubistische en fauvistische invloeden en maken ze plaats voor **surrealisme**. Vanaf dat moment vinden we in zijn werk kleurrijke geometrische vormen en figuren terug, die lijken te zweven op de achtergrond. Zijn werk wordt niet doordacht, maar krijgt tijdens het vervaardigen vorm. Het eindproduct wordt als het ware een weerspiegeling van zijn herinneringen, droombeelden en een irrationele fantasiewereld.

In 1926 werkt Miró voor het eerst aan het decor van een Russisch ballet. De voorstelling verhaalt de onmogelijke liefde tussen Romeo en Julia.

Miró reist in 1928 naar België en Nederland. Hij raakt er onder de indruk van de oude meesters. Vooral voor het werk van **Hendrick Martensz Sorgh en Jan Steen** heeft Joan veel bewondering. Hij besluit dit op een bijzonder eigenzinnige, abstracte wijze na te schilderen.

In oktober 1929 huwt Joan, Pilar Juncosa in Palma de Mallorca. Twee jaar later bevalt Pilar van een meisje, Maria Dolores. Het gezin verhuist in 1932 van Frankrijk naar het geboortehuis van Joan.

Begin jaren dertig experimenteert Miró met gevonden materialen; zo maakt hij collages met papier, hout, schuurpapier en koper. Met zijn nieuwe techniek breekt hij in 1930 door in Amerika.

In 1932 gaat Joan opnieuw aan het werk voor het Russische ballet. Deze keer maakt hij niet alleen het decor, hij ontwerpt tevens accessoires en kostuums.

Uit collages ontstaan in 1933 grote schilderijen. In datzelfde jaar leert Joan, **Kandinsky** kennen, die een grote invloed heeft in de geometrische stijl die hij zich eigen maakt. De doeken die Miró vorm geeft, bestaan in die tijd vooral uit rood, zwart en wit, met afgeronde, elkaar doordringende vormen. Hij gaat te werk met 'automatische' inspiratie; onderdelen van machines, speelgoed, e.d. rangschikt hij op papier of doek waarna hij bedenkt wat de voorwerpen hem suggereren.

In 1936 breekt de Spaanse burgeroorlog uit. Deze oorlog beïnvloedt zijn werk in de wilde periode; 'peintures sauvages'. Als onderwerp beeldt hij van pijn verwrongen, beestachtige figuren af, alsook

vervormingen van de menselijke figuur tot in het monsterachtige. Hierbij gebruikt hij vooral donkere kleuren en integreert hij allerlei materialen in zijn schilderijen.

Door de politieke problematiek in zijn geboorteland, verhuist Miró datzelfde jaar met zijn gezin naar Parijs. Hij heeft hierdoor tijdelijk geen ruimte om te schilderen. In plaats van zijn inspiratie vorm te geven in afbeeldingen, tracht hij dit een tijd in poëzie en proza te verwoorden.

In 1938 schildert Miró zijn eerste fresco in de woonkamer van de architect Paul Nelson in Normandië.

Vlak voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog keert Joan met zijn gezin weer naar Barcelona. Tijdens de oorlog werkt hij vooral op papier omdat ander materiaal schaars is. Ideeën dat op dat moment niet uitvoerbaar zijn, schrijft hij op voor later. Zo wenst hij in de toekomst ideeën uit te werken in keramiek, beeldhouwwerk en grafische toepassingen.

Na de oorlog besluit Joan zijn kunst te commercialiseren. Met de opbrengsten zou hij zijn droomatelier laten bouwen.

In 1947 reist Miró naar de Verenigde Staten. Gedurende enkele jaren voert hij er een reeks grote opdrachten uit voor belangrijke gebouwen. Zo maakt Joan in 1950 een muurschildering voor de Universiteit van Harvard.

Het is vooral door zijn litho's uit de jaren '50 dat Miró het bredere publiek bereikt. Voor die reeks gebruikt hij vooral zeer eenvoudige tekens en pure kleuren.

In 1952 wordt Joan gevraagd voor een muurschildering in het New Yorkse Guggenheim Museum. Aan die muurschildering is zichtbaar dat Miró een vrije, krachtige stijl heeft.

Twee jaar later wenst hij zich voornamelijk met grafische toepassingen en keramiek bezig te houden. Dit doet hij dan ook gedurende vier jaar. Zo werkt hij in 1955 bijvoorbeeld samen met de keramiekkunstenaar Josep Llorens Artigas aan twee muren van het Unesco hoofdkwartier in Parijs. Het is op dat moment dat Miró het grote publiek echt bereikt heeft.

Wanneer de opbrengsten het in 1956 toelaten, verhuist Joan met zijn gezin naar Palma de Mallorca. Het is daar dat de architect Josep Lluís Sert, Miró's droomatelier(huis) 'Son Abrines' bouwt.

Sinds Joan bekend is bij het grote publiek, sleept hij regelmatig prijzen in de wacht. Zo krijgt hij op de biënnale van Venetië van 1954 een belangrijke internationale grafiekprijs. Ook op 18 mei 1959 wordt Miró beloond voor zijn werk bij de Unesco, hij krijgt van President Eisenhower de Guggenheimprijs.

Het samenwerken met Artigas – die inmiddels als vriend wordt beschouwd – gaat door in de jaren zestig. Het betreft vooral keramiek en beeldhouwwerk. Voor beeldhouwwerken maakt Miró modellen aan de hand van gevonden materialen waarna Artigas er sculpturen in klei van maakt. Na verloop van tijd wordt het opmerkelijk hoe de beeldhouwwerken een humoristische mengeling van objecten en kleuren worden. Dit in tegenstelling tot schilderijen die steeds leger worden.

1968 is het Miró-jaar in Barcelona. Dit wordt gevierd met een grote tentoonstelling, maar ook de stad heeft een verrassing in petto; architect Sert krijgt de opdracht voor het bouwen van een Miró-museum. In 1976 zal het Fundació Joan Miró museum officieel openen.

Tijdens de jaren zeventig houdt Miró zich nog steeds bezig met keramische muurschilderingen. Zo krijgt hij weer een opdracht voor het Unesco-gebouw in Parijs. Ook produceert hij grote abstracte schilderijen waar aan de hand van heldere kleuren een invloed van de Amerikaanse schilderkunst in valt te onderkennen.

Begin jaren tachtig maakt Joan nog enkele monumentale beeldhouwwerken waaronder, Miss Chicago in Chicago.

Op 25 december 1983 overlijdt Joan Miró in Palma de Mallorca. Hij werd 90 jaar oud en werd begraven in Barcelona.